

3 Headspace

Laagdrempelige hulp voor jongeren met psychische problemen

12 Spinning

Minutenlang virtueel de Galibier beklimmen

7 Saturday

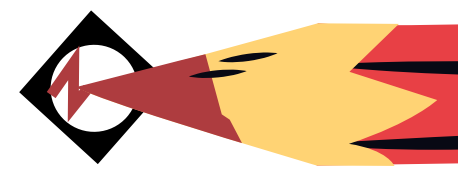
New Cross Currents festival combines art and science

INCLUSIEF VERKIEZINGS

KRANT ELECTION

MAGAZINE INCLUDED

observant | 31

www.observantonline.nl

Onafhankelijk weekblad van de Universiteit Maastricht | Redactieadres: Postbus 616 6200 MD Maastricht | Jaargang 37 | 11 mei 2017

Prof. Wiebe Bijker neemt morgen na dertig jaar UM afscheid in de Sint Janskerk. Hij zoekt een weerwoord op de 'alternatieve feiten' van Donald Trump. "Stoere bescheidenheid" (van onder anderen wetenschappers) kan helpen. Zie pagina 8-9 Foto: Loraine Bodewes

The former Sphinx factory building is undergoing a big transformation. In September the Student Hotel will open with 378 luxurious rooms. See page 5 Photo: Loraine Bodewes

nl

Plannen Tapijn aangepast

Het meest opvallende verschil met het plan van ruim een jaar geleden: het nieuwe vierkante hoofdgebouw op het Tapijnsterrein, met veel glas en geroeste metalen stroken en 's avonds - althans volgens de schetsjes - feëriek verlicht, is vervangen door een ronde glazen constructie die nog het meest doet denken aan drie gigantische, ietwat slordig opgestapelde, filmblikken (impressie pagina 3).

Dat zal, volgens de toelichting tijdens een gezamenlijke presentatie van de gemeente en de universiteit afgelopen maandagavond, als "alzijdig rond gebouw los staan van de bestaande gebouwen en zo beter aansluiten op het park". Tweede grote verschil met het plan dat in februari 2016 werd gepresenteerd: het project zal niet meer in 2020 klaar zijn, maar pas in 2023. De reden daarvoor: de UM gaat de komende tijd flink wat geld uitgeven aan de andere kant van de Maas, in Randwijck. Daar staat een biomedisch centrum op stapel, voorheen bekend als proefdienvoorziening, plus een laboratoriumgebouw ten behoeve van de nieuwe onderzoeksgroepen rond de universiteitshoogleraren, plus waarschijnlijk een gebouw voor de nieuwe datascience-tak van de UM, plus een grootscheepse renovatie van de UNS50. Dat alles gaat tientallen miljoenen kosten. Om die reden heeft het col-

lege van bestuur besloten om terug te vallen op de oorspronkelijke ideeën over de ontwikkeling van de Tapijnkazerne. Toen die in 2013 werd aangekocht was nog een tienjarenplan voorzien, met 2023 als einddatum. Later is die termijn met drie jaar ingekort.

Overigens is het nu voorziene ronde "alzijdige" pand nog niet definitief goedgekeurd door de gemeentelijke welstandsautoriteiten, vertelt Ralph Herben van UM-vastgoed en speciaal belast met de Tapijn. Aanpassingen zijn dus nog mogelijk. Wel definitief zijn de plannen voor het park, waar een soort mini-dierentuin zal komen en waar ook de fietsers naar verwachting weer wat meer ruimte zullen krijgen. Het park wordt ook minder heuvelachtig dan de architecten vorig jaar aankondigden.

Was het Tapijn-project tot nu toe vooral nog een papieren exercitie, binnenkort zal het er wat heftiger aan toe gaan op het terrein. In juli is de sloop van een aantal panden voorzien. En ja, er zullen ook bomen sneuvelen.

Overigens is het wachten nog wel op een oordeel van de Raad van State. Daar ligt een aantal bezwaarschriften van buurtbewoners, onder meer over de parkeervoorzieningen. Eind deze maand wordt de uitspraak verwacht.

Wammes Bos

eng

New student party at SBE

Totalling 44, more lists than ever before have been submitted for the university elections, to be held from 15 to 18 May. This means that employees and students have a wide choice. A new student party has actually been set up at the School of Business and Economics: WE R SBE. The party advocates better preparation for the labour market, a stronger community feeling, and more communication and collaboration between faculties. The latter to be achieved in particular by the fraction in the University Council: WE R UM.

Study association Ouranos makes a comeback after having been absent for a few years, both in the faculty council and the University Council. Ouranos wants to introduce a new form of student representation, in which study associations are given more influence on policies. As far as academic staff is concerned, SBE jumps out by presenting no fewer than five lists. Some employees, but also the new student party, refer to the strategic innovations that the school is currently implementing. The same applies to WE R SBE, who wants to ensure the students' voice will be heard throughout these changes.

Four new academic staff lists have also been submitted at FASoS, including the Constructivists. A word play, says Govert Valkenburg, researcher at

the department of Technology and Society Studies. "Constructivism refers to a way of scientific thinking. Yet at the same time, we want to offer constructive ideas to the faculty. Those who want to throw as many spanners in the works of the board have come to the wrong place if they look at us."

The University Council has four academic staff lists this year, three of which were submitted by individuals. The only one who has amplified his ideas, is Law lecturer Augustin Parise, from *Global Inclusion* list. Parise, who was born in Argentina, wants to offer a 'global perspective' to the University Council. Exactly what that means, we will have to wait and see.

As usual, there is little choice for support staff. In most faculty councils, the number of candidates is equal to the number of lists, the only exception being the Faculty of Humanities and Sciences, where two lists have been submitted. There are no elections for the Employees' Councils this year.

The outcome of the elections will be published next Friday at 16:00hrs. in the Kruithuis.

Maurice Timmermans

 Nederlandse versie op www.observantonline.nl

Zing, vecht, huil, bid, lach, werk en bewonder

Naam: Sean Beuk (21, Leiden) * **In het dagelijks leven:** voorzitter
Werkgroep Inkom en masterstudent bij SBE * **Woonplaats:** Maastricht
 * **Burgerlijke staat:** single

“Mijn moeder liket
 en deelt alles wat
 we op Facebook
 zetten”

Foto: Loraine Bodewes

Ik heb te weinig tijd voor... lekker eten. Ik hou erg van koken, dat is me met de paplepel ingegoten. Ik maak graag sushi, dat heb ik van mijn moeder geleerd, maar ik kook van alles. Nu zit ik 's middags op kantoor dus kan ik niets lekkers maken en omdat we steeds vaker 's avonds doorwerken, halen we dan ook wat.

Mijn ouders zijn... heel erg ondersteunend. Ze vonden het ontzettend leuk dat ik een jaar Werkgroep Inkom (WGI) wilde doen en zijn heel trots. Mijn moeder liket en deelt alles wat we op Facebook zetten. Ik lijk meer op haar dan op mijn vader. We zijn allebei vrij direct, soms zelfs té en hebben hetzelfde gevoel voor humor. Van mijn vader heb ik dat ik heel veel dingen wil doen en erop moet letten om rust te nemen.

Favoriete boek? *To kill a mockingbird* van Harper Lee. Ik begon eraan omdat we het moesten lezen op de middelbare school. In het begin begreep ik niet waar het boek heenging. Maar in de tweede helft wordt alles duidelijk en zie je hoe gaaf dat eerste stuk is opgebouwd.

Ik lig wakker van... Als ik het heel druk heb, lig ik wel wat langer wakker dan normaal, maar niet de hele nacht. Ik ben vrij rationeel ingesteld, als er een crisis is dan ga ik op zoek naar oplossingen.

Ik ben een geboren leider. Moeilijk om dat van jezelf te zeggen. Mensen willen op zich wel naar mij luisteren. Dat is in de loop van dit jaar gegroeid. Maar ik vind werken in teamverband fijner, ik hou er niet van om mensen te zeggen wat ze moeten doen. Ik heb heel lang getwijfeld of ik voorzitter moest worden, het is zoveel verantwoordelijkheid. Ik zag mezelf meer als vicevoorzitter of secretaris. Pas toen de oude WGI vertelde dat je alle taken en verantwoordelijkheid samen deelt, besloot ik het te doen.

Leukste cadeau? Mijn ex-vriendin – we hadden bijna drie jaar een relatie – heeft me een keer verrast met een reisje naar Parijs. Ze had gezegd dat ik op tijd thuis moest zijn omdat we naar haar vaders verjaardag moesten. Ik had niets in de gaten.

Mijn zus is mijn beste vriend. Ik heb een twee jaar oudere zus en een veel jonger halfzusje. Zij is de dochter van mijn vader uit zijn tweede huwelijk. Met haar heb ik een andere band, we zijn niet samen opgegroeid en het leeftijdsverschil is groot. Mijn oudere zus is niet mijn beste vriend, maar we zijn wel echt maatjes. We vertellen elkaar veel. Vanwege de scheiding, ik was een jaar of acht, zijn we nog hechter geworden. Mijn ouders kunnen het nog goed met elkaar vinden, maar in zo'n periode verandert er toch heel veel. Dat is best lastig, ook omdat je op die leeftijd nog niet zo goed begrijpt waarom het gebeurt. Ik ben er een stuk zelfstandiger van geworden.

Ik was de braafste jongen van de klas. Ja, ik was altijd heel braaf. Tijdens de diploma-uitreiking noemde de mentor mij de ideale schoonzoon. Ik ben niet iemand die op zoek gaat naar confrontaties. Ik vond het altijd harstikke leuk op school, van mijn ouders mochten we veel. Waarom zou ik vervelend gaan doen?

Vervelendste periode van mijn leven. Toen ik een jaar of tien was, ben ik uit een kermisattractie gevallen. Ik zat alleen in de Octopus en de veiligheidsbeugel werkte niet goed. Ik weet niet precies hoe, maar ik ben eronder of boven geschoven. Ik kon me nog even vasthouden, maar op een gegeven moment werd ik weggeslingerd. Ik brak mijn bovenbeen, lag een week in het ziekenhuis en moest bijna een jaar revalideren. Ik durf nog wel in attracties, maar ik ben er niet heel happig op. De veiligheidsbeugel trek ik altijd extra strak aan.

Beste periode van mijn leven. De studententijd. Het is zo leuk, je ziet jezelf opgroeien. Als ik kijk naar wie ik was toen ik hier aankwam en wie ik nu ben, dan heb ik zoveel geleerd. Zelfstandigheid, dat de wereld groter is dan jezelf, voor jezelf opkomen, zeggen als je het ergens niet mee eens bent. Daar heeft mijn dispuut Que Pasa zeker bij geholpen. Met vijftien man bij elkaar, kan het wel eens zijn dat degene met de grootste mond gelijk krijgt. Dan moet je dus iets zeggen. Ik heb een jaar kroegbestuur

gedaan – we baten met andere dispuuten Café de Boschpoort uit – daar heb ik geleerd samen te werken. Ik woonde boven de kroeg in de zolderkamer. Dat was perfect, wilde ik even rust dan deed ik gewoon de deur dicht en dan hoorde ik niets meer.

Droomartiest voor de Inkom. Als ik alleen naar mezelf kijk: Red Hot Chili Peppers of AC/DC. Die heb ik allebei nog nooit live gezien, ik ga eigenlijk nooit naar concerten. Dit jaar ga ik wel naar Pinkpop, voor het eerst.

Grote liefde? Daar ben ik nog niet aan toe. Ik heb bijna drie jaar een vriendin gehad, het is nu een half jaar uit. Dat vond ik erg jammer, maar ik hoef nu niet meteen een nieuwe relatie. Mijn droomvrouw staat haar mannetje, houdt van lekker eten en heeft humor.

Over tien jaar... heb ik een vaste baan, hopelijk een partner, kinderen misschien ook. Ik hoop dat ik dan veel van de wereld heb gezien, ik hou van reizen. Ik wil absoluut naar Australië, dat heeft me altijd getrokken. Ik probeerde er tijdens mijn uitwisseling naartoe te gaan, maar dat ging niet. Het werd Singapore, ook heel vet. Het is Azië, maar tegelijkertijd heel westers. Wat voor baan ik later wil, weet ik nog niet. Ik koos International Business omdat ik niet wist wat ik wilde en nu Supply Chain Management omdat ik het heel interessant vind om naar de hele lijn van een product te kijken. Het is groter dan alleen je eigen bedrijf.

Heerlijk, als enige man tussen de vrouwen. De andere leden van de WGI zijn allemaal vrouwen, veel mensen vragen me hoe ik dat volhoud. Ik heb er geen moeite mee. Op werkvlak sowieso niet en op sociaal vlak zijn het meiden die recht door zee zijn. Ik hoef niet te gaan raden wat ze bedoelen. Eva valt ook op vrouwen, dus met haar kan ik het over de liefde hebben, ze is mijn *bromance*.

Nieuw centrum voor laagdrempelige psychische zorg voor jongeren

Vier op de vijf jongeren met psychische problemen krijgt geen zorg. De drempel om hulp te vragen is vaak hoog, de wachtlijsten lang en uitzoeken bij wie je moet zijn ingewikkeld. Dat moet veranderen met Headspace, een centrum waar jongeren anoniem kunnen binnenlopen met vragen en klachten. Kartrekker Therese van Amelsvoort, hoogleraar transitiepsychiatrie: "We gaan niet het wiel opnieuw uitvinden, maar proberen de gaten van het huidige systeem opvullen."

Jongeren tussen de 12 en 25 kunnen straks bij Headspace terecht met lichte of zware psychische klachten, maar ook met vragen over seksualiteit, school, alcohol en drugs, werk of financiën. "Nu zijn al die zaken gescheiden, maar in de problema-

tie hangen ze vaak samen", zegt Sophie Leijdesdorff, promovenda binnen het Headspace-project. "We praten veel met jongeren en die vinden het lastig om steeds naar een andere instantie te moeten. Bij ons zitten de contactpersonen van allerlei instanties bij elkaar. Wij helpen de jongeren de weg vinden."

Ook belangrijk voor de jeugd: anonimiteit. "Je hoeft geen identiteitskaart te laten zien, we vragen niet naar een BSN-nummer", zegt Van Amelsvoort. Soms is één gesprek al voldoende, is de ervaring in onder andere Australië en Denemarken, waar het concept al langer bestaat. Net als in die landen is gebruik maken van het centrum gratis. "Dat kan doordat we gaan werken met veel vrijwilligers – in Denemarken zijn er per centrum

maar drie betaalde krachten – en participerende instellingen zoals de UM, Mondriaan en Virenze bereid zijn personeel beschikbaar te stellen." De vrijwilligers zullen ervaringsdeskundigen zijn, maar ook bijvoorbeeld studenten die een stage bij Headspace kunnen doen.

In de zorg bestaat een knip bij de leeftijd van 18, jongeren gaan dan van de jeugdzorg naar de volwassenen zorg. Bij Headspace is er bewust voor gekozen dat niet te doen. "Driekwart van de psychische problemen ontstaat voor het 25^e levensjaar, dit is een kwetsbare periode", zegt Leijdesdorff. Van Amelsvoort voegt eraan toe: "Je ziet dat steeds meer instellingen soepel met die knip omgaan, er is veel discussie over, dat vind ik positief."

Als het aan de initiatiefnemers ligt, behalve de

UM ook de VU en verschillende ggz-instellingen in Maastricht en Amsterdam, gaat het eerste Headspace centrum deze zomer open. Daar is alleen nog een pand voor nodig. "We praten met verschillende partijen en zoeken sponsors. In Australië en Denemarken is Headspace opgezet met een gift, en nu financiert de overheid het volledig", vertelt van Amelsvoort. Leijdesdorff: "De jongeren willen graag iets wat centraal ligt, goed bereikbaar is met het openbaar vervoer, maar een beetje uit de drukte. We denken bijvoorbeeld aan het oude Sphinx-terrein, Centre Céramique of het Oranjeplein. Het pand zelf moet open zijn, met veel ramen en licht."

Cleo Freriks

Miljoenen voor regeneratieve geneeskunde

De Universiteit Maastricht is in de prijzen gevallen bij de toekenning van de zogeheten Zwaartekrachtsubsidies, de grootste wetenschappelijke rijksbijdragen. De Maastrichtse hoogleraren Clemens van Blitterswijk en Pamela Habibovic (Merln) werken in het gehonoreerde project naar het zelfherstellende vermogen van het lichaam samen met collega's van de universiteiten in Eindhoven, Utrecht en het Hubrecht Instituut (Hans Clevers). Het gaat om bijna 19 miljoen euro.

Habibovic en Van Blitterswijk zijn beiden gespecialiseerd in regeneratieve geneeskunde, waarbij men ervan uitgaat dat het lichaam zelf zieke of

beschadigde weefsels en organen geneest. Door eigen stamcellen te laten groeien op 'slimme' biomaterialen zal nieuw weefsel ontstaan.

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap beloofde nog vijf projecten met eenzelfde bedrag (totaal 112,8 miljoen euro), onder andere het onderzoek naar innovaties van de oude Grieken en Romeinen en het bouwen van een kunstmatige biologische cel.

"Goed dat er deze keer ook onderzoeken binnen de geestes- en sociale wetenschappen gehonoreerd zijn", zegt minister Bussemaker, die met deze 'zwaartekrachtpremies' vrij en fundamenteel onderzoek wil stimuleren. Die zijn volgens haar "van groot belang om doorbraken te forceren".

In vorige rondes werd het budget niet gelijk verdeeld. Toen kreeg het ene project bijvoorbeeld 36 miljoen en het andere 18 miljoen euro, afhankelijk van de verwachte kosten. "De verschillen in de aangevraagde budgetten waren nu minder groot dan in de vorige ronde", laat NWO weten. De commissie heeft geoordeeld dat het rechtvaardiger was om het beschikbare budget door zes te delen.

Er kwamen 37 aanvragen binnen bij onderzoeksfinancier NWO. Minister Bussemaker onderstreept dat vier van de zes uitgekozen hoofdaanvragers vrouwen zijn. Daar is ze enthousiast over. "Dat was in eerdere rondes niet het geval."

WD/HOP

Te veel huur, ook in Maastricht

Bijna drie op de vier studenten betalen te veel huur, stelt de Landelijke Studenten Vakbond: gemiddeld 55 euro per maand.

In Maastricht maakt ruim 71 procent iedereen maand te veel over aan de huiseigenaar. Gemiddeld zitten studenten in deze stad op een tarief van 363 euro per maand exclusief gas, licht en andere voorzieningen. Dat is 50 euro meer dan het puntensysteem voorschrijft.

Studeren dreigt door te hoge kamerhuur onbetaalbaar te worden, schrijft de LSVb in een persbericht: "Het is daarom de hoogste tijd dat de overheid ingrijpt én dat studenten goed geïnformeerd worden over hun rechten." Bovendien is de situatie in de Nederlandse studentensteden ten opzichte van voorgaande jaren nauwelijks verbeterd.

In het jaar 2016 vulden via de website www.checkkamer.nl ruim zesduizend studenten de gegevens in over hun woonruimte om de huurprijs te controleren. Vanuit Maastricht deden er 199 zich die moeite, een klein percentage. Bovendien is de kans groot dat vooral studenten die al ontevreden zijn over hun huurprijs hun gegevens invullen. Bij particuliere verhuurders wordt er het vaakst en het meest te veel betaald, maar ook woningcorporaties houden zich niet altijd netjes aan de regels. In Amsterdam wordt het meest afgeweken van de puntenhuur; Maastricht staat op de zesde plaats (van de 18 steden).

De LSVb maakt tot 17 mei een tour langs acht studentensteden in Nederland om studenten te informeren over hun huurrechten. In Maastricht komt de bond niet langs.

HOP/WD

Een wijziging in het ontwerp van Tapijn: van rechthoekig naar rond. Zie ook pagina 1. Impressie: LLAG architecten en bouwadviseurs

Je zal maar klimaatwetenschapper zijn in de Verenigde Staten. Heb je jarenlang gegevens verzameld over de opwarming van de aarde, dreigt de overheid zomaar je dataset te verwijderen. Of je hebt met veel moeite carrière gemaakt bij NASA, wordt de afdeling waar je werkt ineens wegbezuinigd. In het Amerika van Trump lijkt dat de nieuwe realiteit.

Ook in Nederland ondervinden klimaatwetenschappers enige tegenstand. Hoewel het bij ons allemaal niet zo extreem is als in Amerika, tieren de alternatieve feiten ook hier welig. Zo verkondigde opiniemaker Marianne Zwagerman afgelopen week op radio en televisie nog dat de hele klimaatwetenschap een "politieke leugen" is. Op zich zijn zulke uitspraken eerder lachwekkend dan bedreigend voor de wetenschap. Het wordt pas echt een probleem als politici zich bij zulke stemmingmakerij aansluiten. Het lijkt misschien onschuldig dat de VVD voor de afgelopen

Bedreigend voor de wetenschap

verkiezingen een passage over klimaat uit haar verkiezingsprogramma haalde, maar diezelfde partij had ooit ook plannen om de subsidie voor het KNMI stop te zetten, omdat het instituut zogenaamd niet onafhankelijk zou opereren. Het zijn kleine stapjes die uiteindelijk leiden tot een antiwetenschappelijke cultuur zoals die nu in Amerika bestaat. In zijn boek *The Hockey Stick and the Climate Wars* laat klimaatwetenschapper Michael Mann zien hoe het er in zo'n cultuur aan toe gaat. Mann ontving niet alleen doodsbredreigingen en brieven met wit poeder, maar was ook jarenlang meer tijd kwijt aan rechtszaken, aangespannen door Republikeinse politici, dan met wetenschappelijk onderzoek.

Dan heb ik het als promovendus in de geschiedwetenschap toch makkelijk. Hoewel ik me ook bezighoud met milieuproblemen, maar

dan in het verleden, is er geen politicus die mijn onderzoek wil verbieden. En hoewel in mijn werk wetenschappers centraal staan die, zoals Michael Mann, vinden dat we af moeten van fossiele brandstoffen, heb ik zelf nog nooit een doodsbredreiging op mijn deurmat of in mijn inbox gevonden.

Mensen vinden geschiedenis nou eenmaal eerder interessant en vermakelijk dan bedreigend. Het is dan ook het lot van de historicus, dat zijn onderzoek naar het verleden, hoe relevant het onderwerp ook klinkt, vaak weinig opschudding teweegbrengt in het heden.

Soms vraag ik me wel eens af wat ik liever zou willen: een vermakelijk maar onschuldig boek schrijven in de veilige tempel van Clio of controversieel maar belangwekkend klimaatonderzoek doen in de frontlinie van Mann's

klimaatoorlog. Die poederbrieven neem ik dan wel op de koop toe.

Hans Schouwenburg, promovendus bij cultuur- en maatschappijwetenschappen
Deze column is geschreven op persoonlijke titel

*Myth Busters***Myth: Bioplastics will solve the plastic waste problem**

Photo: Joey Roberts Illustration: Simone Golob

“Bioplastics are an attempt to curb climate change, not to eliminate ocean garbage patches”

You don't have to search for very long online to find the effects of ocean garbage patches. The Internet is full of images of turtles with six-pack rings around their shells, seals covered in ribbons of discarded plastic bags, and beaches littered with plastic bottles. Bioplastics – currently only 2 per cent of all plastics – seem like the logical solution. If the material comes from nature, then it won't be damaging to it. But that is too simplistic, says **Yvonne van der Meer**, university lecturer of Sustainability of Bio-based Materials.

“Bioplastics are made from natural materials, but they are often processed. The substances that are added to them could be harmful. The aim is to make a more sustainable form of plastic, in order to combat climate change, not necessarily to make plastics more biodegradable. Some already are, but most of them are not – you cannot solve all problems in one go. You also want products with a long life. This makes it difficult to make the product biodegradable as well, as the two concepts are in conflict with one another. You could do it with a specific trigger that only decomposes the product when it is desired and not sooner.”

The question is if you should even want plastics to be biodegradable. “If they break down into increasingly smaller pieces until you can't see them anymore, you are left with micro-plastics. What the exact effects of those are, we don't

know yet, but you do see that micro-plastics turn up in fish and other marine animals. Decomposition must be fast and complete. In order to solve the existing problem, we need to invent a technology that can detect and remove plastic particles. Besides that, we don't know if biodegradable plastics dissolve completely in the ocean. This process often only takes place under specific circumstances, for example, at sixty degrees.”

According to Van der Meer, you can go two ways with bioplastics. Either you make them biodegradable. “Then you would only want to be left with CO₂ and water, no harmful additions.” Or you recycle it. “In that case, the challenge would be to make high-quality new products from it. At the moment, recycled plastic is used for specific products, such as roadside poles or fleece jumpers. That is great, but the market will become saturated at a certain stage. So we have to make sure that more products can be made from it and preferably time and again. So not just going from

high-quality products to low-quality products to nothing.”

It is also important to look at what people need to do to recycle plastics. “I recently saw sports shoes that were made from a plastic that dissolves when you place them in a certain type of solution. You are only left with the sole. But who is going to do that? Or take plastics that can be composted. You can dispose of those along with your organic waste, but people can't see the difference between bioplastics and ordinary plastics.” The result is that the waste stream gets polluted.

Another aspect is the energy source that is used to make the product. “If you use fossil fuels, you still have CO₂ emissions. I sometimes ask students to compare figures. Sometimes it turns out that a certain type of bioplastic is more polluting than ordinary plastic. Then they think that I switched the data. But the oil-based plastics industry is completely optimised and extremely efficient, and therefore difficult to beat.” In short, it is important to look at the entire life cycle of a product. “And that we realise that organic is not the solution for everything. Take the cutting down of rain forests for organic crops. That is completely unsustainable. This is what attracted me to this research, to see what is possible.”

Cleo Freriks

Slow Academia

You've heard of the Slow Food movement. Now there's Slow Academia as well. Slow Academia is a response to the university as anxiety machine. To a creeping, aggressive brand of academic capitalism, characterised by rampant managerialism and an insidious audit culture. Resisting the neoliberal university, proponents say, means embracing the ethics of slow. Letting ideas ripen and brewing papers gradually. Striving for quality, not quantity. Connecting with students and spending time on well-crafted, inspiring lectures. Making time to think, digest and reflect. It all sounds rather lovely. But recently, critics have come out of the woodwork. Slow Academia represents privilege, they say: it's for those who can afford it, who have already reached the scholarly summit, and it can only be achieved on the backs of others.

The problem is that not everyone has the luxury of spending years on a single book, or withholding an article from publication until it's just right. Not everyone can afford to subvert the system by publishing in places that don't count when it comes to metrics. What's more, if some people decide to go slow – to refuse extra teaching, for example – won't others have to go extra fast to pick up the slack? Slow Academia is privilege, to be sure. But at the end of the day, isn't academia already privilege, even for those at the bottom of the university food chain?

For starters, the luxury of being a knowledge worker at all means you were born in a time and place where you could get an education. Nobody becomes even a lowly teaching assistant without the right degree, probably several of them.

I made it through undergrad on student loans. Then I worked for several years before I could pay for a master (part time, alongside work). Then it took a few more years of working two jobs and saving, working and saving, to afford the PhD. I was lucky to get a scholarship that covered my fees, and continued working throughout; always on the sly because Cambridge doesn't condone dividing one's precious attention.

But however hard the slog, I'm aware that even the chance to pursue that path was a privilege.

The coal mine was my grandfather's only option. I get to read and think and discuss and write, however hurriedly at times. Yes, Slow Academia is for the privileged. But then, so is all academia.

Alison Edwards

BMJ editor-in-chief's speech on sloppy science

It is the first time that an editor-in-chief of a top scientific journal is appointed as a professor at the UM. Fiona Godlee, from BMJ (British Medical Journal), will give her inaugural speech 'Better evidence for better health', next week.

In her lecture, Godlee - who is also a GP - discusses the weaknesses in medical research, including data manipulation and publication bias [the distortion in professional literature because 'positive' research is published more often]. The journals, according to the editor-in-chief, are

part of the problem rather than the solution. This is followed by the impact of shortcomings and the cultural change that is required.

In a previous interview with *Observant*, Godlee suggested that all research should first be published in open databases, where scientists as well as businesses could give comments. Only after that should journals write about the studies that gained most praise.

The chair was founded by the national research school CaRe, to which the Maastricht Caphri institute is connected. Godlee will give a pre-

sentation or a master class at one of the CaRe institutes (in Amsterdam, Utrecht, Nijmegen, or Maastricht) twice a year. CaRe carries out research into primary health care and public health.

Maurice Timmermans

The lecture by BMJ editor-in-chief Fiona Godlee is on Friday 19 May, 16:30hrs, in the MBB auditorium; attendance is free

From a non-insulated factory to luxury student rooms

A student room in the Student Hotel Photo: Loraine Bodewes

"And this is where the lobby will be. Imagine students with laptops and pizzas." The guide giving the tour through the Sphinx building, points around him. At the moment, it is a construction site with wooden planks, dust, and cement everywhere. The only thing that is

recognisable, is the lift shaft. In just over three months from now, it should look very different. That is when Student Hotel Maastricht will open its doors. This hotel - the ninth branch of a chain with accommodations in cities such as Amsterdam, Eindhoven and Paris - combi-

nes student rooms with studios for expats and regular hotel rooms. There will be 378 rooms in the former factory building. The exact division is not known yet, but it is expected to be 160 student rooms, 100 short-stay rooms and some 10 hotel rooms.

The students have their own bathrooms and share a kitchen with ten others. The rooms are furnished - although there is room to add personal stuff - and have free Wi-Fi. The students will also receive a bicycle and the rooms will be cleaned every six weeks. They will rent their rooms for 5 or 10 months. The short-stay studios - for people who want to stay for a few weeks - have their own kitchens and are cleaned more frequently. Exactly how much the rent will be, is not known yet. To give an idea: in Eindhoven, a standard room of 18 m² costs €714 per month, against €927 in Amsterdam. The Student Hotel is also open for people who do not stay there. There are so-called 'classrooms', meeting rooms and an auditorium, which can be rented, a restaurant and a bar on the roof.

There were some problems regarding the renovations of this preserved building. "The building was in poor condition, there was concrete cancer, and it hadn't been insulated yet," says architect Olivier Graeven. "We added the insulation to the exterior, which is unusual in the case of a preserved building, and we then drew the old exterior onto the new outer wall." The history of the building - which was used by the Sphinx bathroom factory until 2006 - remains visible in several places. The drawings on the walls to indicate on which floor you are, will remain, just like the patina on the pipes.

Cleo Freriks

 [Nederlandse versie op www.observantonline.nl](http://www.observantonline.nl)

Mother's Day for all kinds of mothers

For those who have failed to notice the flower, perfume, and chocolate advertisements: Sunday, 14 May is **Mother's Day**. "Of course, the day has been tremendously commercialised," says **Josje Weusten**, researcher at FASoS, who specialises in the image of motherhood in present-day Dutch society and literature. "But I am in favour of keeping the tradition. There is not enough attention for motherhood. The caring tasks - which fathers also take upon themselves - are given little recognition and appreciation. That is why organisations such as the Association for Research on Mothering latch onto this day to focus attention on political issues. In Canada, for example, there is a discussion as to whether mothers should be allowed to breastfeed in

Illustration: Simone Golob

public. I also like the idea of children writing poems and making drawings for their mothers. It teaches them to do something for someone else, to make them realise that the world doesn't revolve around them all the time."

But when it comes to Mother's Day advertisements, Weusten thinks that a change would be welcome. "For one thing, they are very traditional: lipsticks and electric irons, that type of gift. The real problem, however, is that they focus on one type of mother: a white heterosexual female with two children. But there are very many different types of mothers, who all mother in their own way. It is very one-sided." By the way, it is not just Mother's Day advertisements that are to blame. During her PhD research, Weusten went through a Prénatal catalogue. "Only one or two photographs showed a coloured woman, and it is a really thick catalogue." Weusten would be in favour of a Parent Day, instead of a separate Father's and Mother's Day. "You then put more emphasis on the fact that both parents carry out care tasks and that both work as well." As long as the poems remain.

CF

 [Nederlandse versie op www.observantonline.nl](http://www.observantonline.nl)

Guess who's coming to dinner

“In Leuven, academic staff man the bar during a student party”

“I found the house more quickly than I thought,” says Mien Segers, professor of Corporate Learning, as she enters Inge Tielen's apartment. “The address was a white stain on Google Maps. And Belgians always lose their way in the Netherlands.” Another fact about the Belgians: they never come empty-handed. Segers hands a basket of Belgian beer and chocolate to the girls of Circumflex sorority MDD Cumbonadea. Not the easiest of names. “It means something like ‘with the good goddess,’” says Tielen. “In ancient times, a feast was held in her honour once a year. Women offered up hens and drank wine from honey jars –referring to it as milk.” The sorority members keep up the tradition, but in a modern form. “The hens have become half chickens from the market and the honey jars are ordinary glasses, although you have to refer to the wine as milk and the glass as a honey jar the entire evening.”

During the asparagus soup, the conversation turns to how everybody ended up in Maastricht. “I came for the Problem-Based Learning system. I have ADHD and I thought it would help,” says Sophie Hermans. Segers is surprised. “I would rather think that it would provide more stimuli.” “It provides a lot of structure: you have to plan. That helps,” says Hermans. Segers herself was offered a job after a talk with PBL guru Wynand Wijnen. “I worked as an education official for an organisation in Brussels. Through my husband, who already worked at the UM, I learned about a research project that caught my eye. I thought I had just had a friendly talk, but as we walked out, Wijnen said: you have a job. The day after, I did a pregnancy test and it was positive. I phoned up and the only thing Wynand said was: congratulations, when are you coming?” Years later, she was approached by Leiden University for a professorship. Despite the fact that her husband and children (five by now) wanted to stay here, she took the job and commuted for eight years. “I love hearing that, that you chose your own

career,” says Hermans. “My mother always followed my father. It doesn't have to be that way.” “It does take some arranging,” says Segers. “And a lot of discussions. When do you really need to be there?”

Tielen gets up to finish the main course: chicken with bacon and pesto, and grilled vegetables. “Shouldn't we give you a hand?” Segers asks. It isn't necessary. “It is such a luxury not to have to cook,” Segers sighs. She admires the apartment, which Tielen shares with a fellow sorority member who is not present this evening. “Is it easy to find a room in Maastricht?” Opinions are divided. Hermans found a cheap room in the centre within one day; Pauline Hanckmann could only find something on the edge of town. Puck Rouvroye is from Maastricht, but nevertheless lives in digs. “A really small room.” The latter would not be possible in Belgium, says Segers. Too expensive. “For 300 euro, you get a dirty rabbit hole. Even then your parents have to pay for everything, there is very limited student financing and very few student jobs.”

The Cumbonadea girls all work. Hanckmann is about to start a very special job, just like the guys from Sunergos who were in this column two weeks ago, she will be a pall-bearer. “Although as a woman you are given a cart. But we do have to lower the coffin into the grave. I am a bit nervous about that: what if the rope slips through my hands?” “That they are able to find people to do that,” Segers remarks. “What if it is a very

*
Mien Segers
56
professor of Corporate Learning * married,
5 children * lives in Bilzen

*
Sophie Hermans
24
first-year law student
* MDD Cumbonadea member

*
Pauline Hanckmann
19
first-year medicine * member

*
Inge Tielen
22
second-year fiscal law * chairperson

*
Puck Rouvroye
20
second-year health sciences * treasurer

young person?” “All sorority members of my year do the same,” says Hanckmann. “But that is an important point. I am normally quite sentimental, and I cry during every film. I think you have to switch over, you are there to work.” “My greatest fear is that a sound would come from the coffin,” says Segers. Tielen laughs: “That is why I want to be cremated, if I wasn't quite dead yet, I would definitely be then.” “Do you also have fac bars?” Segers inquires. “Do we have what?” the students ask, briefly having understood some-

thing completely different. “A faculty bar,” Segers explains. We don't have them, but we do have pubs that are run by associations. “In Leuven, there are student parties 4 to 5 times a year and academic staff man the bar. That is really good fun, because you see students in a different light.” “Normally, you just see the damage on the day after,” Hermans grins. Segers nods affirmatively. “I once had a guy in a tutorial group who kept dozing off. And the smell that surrounded him! I said: ‘I feel so sorry for you, go home.’” How do you determine who fits into your sorority, Segers wonders during the forest fruits parfait. “First, you become a member of Circumflex and then all sororities present themselves,” says Tielen. “You talk a lot with the new girls, to get to know them. Drinks are organised for that purpose, and then we make a selection. It is largely a matter of how it feels. It has to click.” Segers: “Has there ever been anyone who was

not asked to join by any sorority? That would be terrible.” Rouvroye: “Some don't want to become members, they usually make that known quite early on. If they did want to, that would of course be a pity, but it is not a disaster.” “There are also commissions and year clubs, you are not doomed to oblivion,” Tielen adds.

Finally, the conversation turns to the various pets. Segers tells about her dog that hides his head under his paws when he knows it's time to go outside to his hut. “He thinks that I can't see him.” Hanckmann recently tried the cucumber trick (place a cucumber beside a cat and it gets a fright) on her fat red tomcat Bert, but he was not impressed. “He looked at the cucumber and then at me as if to say ‘what did you think?’” Rouvroye tells that her sister sometimes looks after someone's dog for the weekend and gets paid for it, which gives Tielen an idea. “Could the sorority not start a business? We could take dogs for walks and look after pets.” Yes, Hermans shouts enthusiastically. “We could also make an app for animals from the animal shelter. Tinder for cats! Would that exist yet?” Segers: “I'll check that out as soon as I get at home.”

Cleo Freriks

HOSPITALITY

QUALITY OF FOOD

CLEANLINESS

Scores (up to 5 stars) given by prof. Segers

 Nederlandse versie op www.observantonline.nl

Professor Segers shares a meal with Circumflex sorority Cumbonadea from left to right Inge Tielen, Sophie Hermans, Pauline Hanckmann, Mien Segers and Puck Rouvroye Photo: Loraine Bodewes

New Cross Currents festival combines art and science

Teaching a computer about harmony

What do Grammy winner Jacob Collier, food trucks, and Maastricht University researchers have in common? They are all part of Cross Currents, a new festival held in the Sphinxkwartier on Saturday 13 May, and organised by Jazz Maastricht. Four art and science collaborations will be presented at the festival, which combines music performances with movie showings and presentations. One of them is a project on artificial intelligence and creativity.

The artists and scientists will spend the next two years researching how they can bridge the gap between disciplines and use their respective expertise to contribute to interdisciplinary developments. The presentations at Cross Currents can be seen as a kick-off. Gerhard Weiss, professor of Data Science and Artificial Intelligence, was immediately interested when he was asked for the project. "I thought it was exhilarating to explore creativity from the perspective of artificial intelligence (AI). Is it possible to create a computer program that is creative? Can it develop a kind of understanding of the human concept of harmony? This question is relevant with respect to novel innovative AI applications and it allows us to investigate the ultimate boundaries of AI." He came in contact with Marie van Vollenhoven, a visual artist who wrote her thesis about AI and the arts. "That was ten years ago, and technology has improved a lot since then. I am very curious to see if a computer can understand composition. I want to understand the logic behind harmony," says Van Vollenhoven.

Van Vollenhoven, Weiss and Jerry Spanakis, assistant professor at DKE use a special composition tool for their project. It shows simple shapes in black and white: a circle, a triangle and a square. They can be made bigger or smaller and placed in a certain order. At the festival, visitors will use the shapes to make a composition. "There will be a piano player who plays the corresponding sounds and a dancer who will make the moves," says Van Vollenhoven. The question is: what do people find harmonic – in both visual and sound aspects? The tool will be used to collect data about harmonic compositions that Spanakis will then analyse and explore. Spanakis: "We want to make concepts such as harmony and composition clearer. Now we have a general understanding of what is well-balanced, but this will put it into a system." Van Vollenhoven also plans to make several compositions herself. "Then we ask people to judge on a scale of 1-10 to see how harmonic they are." The researchers also want to conduct a worldwide online survey in which people are asked to solve small puzzles. "Which shape do you feel should

follow a certain shape?" says Van Vollenhoven. The aim is to collect data to write a computer program. Spanakis: "We want to find out if we can train a computer to recognise harmony based on this data. The next step is letting it compose music by itself." Future performances could include a computer on stage, says Van Vollenhoven. "While the audience is composing, it will make its own composition, and afterwards we'll compare the two."

This project touches on some of the fundamental questions of AI, says Weiss. "What is the difference between man and machine? The machine is already better at making rational decisions in complex situations. People say: we are creative, machines are not. But what if they can be too?" Many people will also argue that in the case of art, emotions are involved, but Weiss thinks there is a way around that. "If a work of art is well-

balanced, it will trigger certain emotions. Also, there are already systems that recognise emotions and adapt to your mood. You could build a system that has the purpose, or built-in intention, to create a picture or a melody that makes you feel happy." As an artist, Van Vollenhoven feels that there is often too much emphasis on the story behind a work of art. "I believe there is a universal sense of what is beautiful or what communicates from one person to the next. If that's the essence, all the rest is extra layers. You could say the stories are important after the work itself triggers a common interest between the spectator and the maker."

However, this is something for the distant future. The project – which is part of the International Meeting in Performing Arts and Creative Technologies (Impact) – receives funding from the European subsidy programme Interreg, but as

Van Vollenhoven says "It's not a lot. We can't work on it full-time, but we will continue with it." There are three more collaborations at the festival. Dancer Joost Vrouwenraets and his team have joined forces with neuroscientist Beatrice de Gelder to discover what happens when you translate movement into algorithms. Filmmaker Joris Hoefakker and researchers Ron Heeren and Martin Paine are experimenting with new ways of turning complex molecular imaging data into beautiful, fluid imagery on screen. And visual artist Fabio Roncato and neuroscientist Elia Formisano of the Maastricht Brain Imaging Centre have created an audiovisual "sculpture" that will transport you to another world in which aural illusions become a visual reality.

Cleo Freriks

What is Cross Currents?

Since it's organised by Jazz Maastricht, naturally jazz plays a major role at the festival. All artists performing at the Muziekgieterij combine jazz with another genre. Pop and soul in the case of Jacob Collier, Afrobeat where the Dutch Jungle by Night is concerned. Belgium's Stuff brings a unique, hard-hitting electro-jazz blend to the stage. Additionally, the best bands of the Maastricht Conservatorium's jazz department will perform. Pathé and Lumière will show movies in which jazz plays a big role, while their soundtracks are performed live. Cross Currents, Saturday 13 May, 17.00-1.00 hrs, tickets: €25 (student), €35 (regular), www.crosscurrents.nl

“Wees zelfbewust over je expertise, maar luister welwillend naar andersdenkenden”

Prof. Wiebe Bijker neemt afscheid met pleidooi voor “stoere be

Foto: Loraine Bodewes

Hij gaat morgen, op Bevrijdingsdag, nog aan zijn afscheidsrede van 12 mei schaven, zegt Wiebe Bijker, hoogleraar Techniek en Maatschappij. Die is nog niet zoals hij hem hebben wil. Denk niet dat hij te laat is begonnen, de eerste woorden tikte hij een klein jaar geleden. Maar zijn wetenschappelijke boodschap is niet eenvoudig, erkent hij. Tja, “onze wereld is ingewikkeld, eenvoudige oplossingen bestaan niet”. En dan is er nog zijn zoektocht naar een effectief weerwoord op de ‘alternatieve feiten’, halve waarheden en hele leugens van politici als Donald Trump en Geert Wilders. “Hoe antwoord te geven op Trump? We hebben geen repliek, onze democratie kan er niet mee omgaan.”

Ooit begon hij zijn wetenschappelijke loopbaan met kritiek op de “hoge status” van ingenieurs en wetenschappers. Het waren de jaren zeventig, wetenschappelijke feiten “borrelden op uit

laboratoria, wetenschap en techniek waren onaantastbaar en geen onderwerp van democratische discussie”. De jonge Bijker was niet bang en liet met een aanval op de ivoren toren zien

dat ook wetenschappelijk kennis de uitkomst is van mensenwerk, dat het via sociale processen tot stand komt, en de feiten minder in beton gegoten zijn dan men tot dan toe dacht.

Inmiddels is hij 66, en vrijdag 12 mei 2017, de dag van zijn afscheid, op de kop af dertig jaar minus een week verbonden aan de Universiteit Maastricht: “Het was nodig. Zo konden we ook over techniek en wetenschap democratische discussies hebben.” Maar pas op, benadrukt hij, “dit betekent niet dat ik vind dat wetenschappelijk kennis geen bijzondere waarde heeft. Dat heeft het zeker wel, niet in de laatste plaats door de methodologie, peer review en onderzoeksvisities. Het heeft een andere status dan bijvoorbeeld religie of de ervaring van een patiënt. Op het moment dat er door Trump en consorten wordt geroepen ‘dat alles maar een mening is’ - de opwarming van de aarde is in hun ogen net zo goed een mening als dat ik slecht slaap door koffie - gooi je de bijzondere kwaliteit van wetenschappelijke feiten weg. Daar maak ik me zorgen over.”

afscheid bescheidenheid”

Tegelijkertijd wil hij niet terug naar dertig jaar geleden. “In die oude wereld konden wetenschappers het eigenlijk niet oneens zijn. Er was immers maar één waarheid, dus een van de twee zou liegen. Inhoudelijke controverses zijn juist onderdeel van wetenschap. Meestal is 99 procent het eens over een nieuw wetenschappelijk feit. Ook in het geval van de klimaatverandering zijn er weinig onderzoekers en regeringen die de uitkomsten betwijfelen. Er is een piepklein groepje dat die samen met Trump bestrijdt, en daar kan onze democratie - onderzoekers, politici, journalisten - niet mee omgaan.”

Verontruste moeder

Tekenend hiervoor was de media-aandacht rond de vaccinatie van tienermeisjes tegen baarmoederhalskanker, inmiddels zes jaar geleden. Bijker volgde dat met meer dan gewone belangstelling, als lid van de Gezondheidsraad. Er was onrust onder ouders, was dit wel veilig? “In een actualiteitenprogramma kwamen de directeur van het RIVM en een verontruste moeder aan het woord. De journalist wilde hoor en wederhoor plegen, gaf beiden evenveel spreektijd en creëerde zo het beeld dat die twee visies evenveel waarde hebben. Maar dat is niet zo. Ik neem die ongerustheid van de moeder serieus, maar uit degelijk wetenschappelijk onderzoek blijkt dat vaccinatie echt helpt. Zo ga je niet goed om met de verschillen tussen wetenschappelijke en niet-wetenschappelijke uitspraken.”

Dingetje

Wat behelst het mede door hem ontwikkelde vakgebied, de *Science, Technology & Society studies* (STS), nou eigenlijk precies? Hij is stil, denkt een tijd na, beide handen voor zijn lippen gevouwen. De leraar in hem (hij gaf na zijn afstuderen zeven jaar natuurkunde op een middelbare school) staat op en zoekt naar de juiste woorden, steeds kijkend of zijn gesprekspartner hem nog volgt. “Wij bestuderen de rol die wetenschap en techniek in onze maatschappij spelen. Techniek is niet alleen een dingetje dat een bestaand probleem oplost. Het gebruik van een technisch apparaat verandert onze maatschappij en ons gedrag ook. Zo hebben de nieuwe technieken voor orgaantransplantatie onder andere ons denken over leven en dood veranderd. Vroeger was je dood of levend. Nu bestaat er ook hersendood als een tussenvorm. Of neem het mobieltje. Dat geeft ons de kans om op de fiets te bellen, maar het verandert ook onze sociale relaties. Familiebanden worden nu op een andere wijze onderhouden, denk aan de familie-Whatsapp, Facetime of Skype. Of het internet: in Midden-Amerika stonden volkeren op uitsterven omdat ze heel verspreid over het continent wonen. Nu ze contact via internet houden, blijft het gevoel van identiteit gehandhaafd.”

Weefgetouw

Techniek en wetenschap veranderen de samen-

leving, maar dat gebeurt ook andersom. “En dat is de kern van mijn werk”, zegt de grondlegger van de sociale constructie van techniek (SCOT) en medeauteur van het invloedrijke boek *The Social Construction of Technological Systems: New Directions in the Sociology and History of Technology*. “Het zijn niet alleen natuurwetten, wiskundige formules en technische vindingen die bepalen hoe apparaten eruit zien. Ook sociale relaties hebben daar invloed op. Ik kijk dus én naar de techniek (dat begrip mag je ruim opvatten, een IQ-test valt daar ook onder), én naar productiviteitsnormen, esthetische eisen, culturele waarden, wetenschappers, relevante groepen in de samenleving, etcetera. Het gaat ons om de zogenoemde ‘socio-technische ensembles’. Als je die centraal stelt, als je kijkt vanuit STS-perspectief, zie je zaken die anders niet zouden opvallen.”

Als voorbeeld noemt Bijker zijn onderzoek naar handweven in India, een land waar hij veel onderzoek heeft gedaan. “De Indiase overheid wil snel af van deze oude en traditionele industrie die niet meer in een moderne samenleving zou passen, maar die tegelijkertijd de tweede bron (na het boerenbedrijf) van levensonderhoud op het Indiase platteland is. Het is dus van groot belang voor veel mensen. Een Indiase promovenda heeft het socio-technische ensemble van handweven boven tafel gehaald. We keken naar zaken als het weefgetouw, de verf, het spinnen, de verbouw van katoen, de esthetische en culturele normen, contact met klanten. Wat blijkt? In tegenstelling tot wat de overheid denkt, is er wel degelijk sprake van innovatie. Niet in het weefgetouw zelf, maar wel als het gaat om het ontwerpen van patronen (via de computer), het inspelen van wensen van de markt (goedkoper produceren door het gebruik van een grovere techniek), het contact met klanten via de mobiele telefoon en internet. Wij zagen een stabiele vorm van levensonderhoud, iets waar de wevers zich helemaal in konden vinden. Al vinden zij ‘innovatie’ een vies woord. Zij zijn er trots op dat ze een eeuwenoude traditie in ere houden, daar past het begrip innovatie niet zo goed bij. Dat woord hebben we nu vervangen door creativiteit. Zij zijn blij met ons werk nu ze zien dat het STS-perspectief hen helpt om voort te bestaan.” Juist dat laatste zal Bijker later in het gesprek zijn grootste wetenschappelijke wapenfeit noemen: “Collega’s en studenten zullen op die vraag de uitvinding van de ‘sociale constructie van techniek’ noemen. Ik kies zo aan het einde van mijn werkzame leven voor iets anders: ik ben heel blij dat ons - je doet dit nooit alleen - werk echt een maatschappelijk effect heeft.”

Referendum

Moet alles wat kan ook daadwerkelijk gebeuren? Die ethische vraag rijst onvermijdelijk op in een tijdsgewricht waar wetenschap en techniek een steeds grotere stempel op ons leven drukken,

aldus Bijker. “Hoe moeten we alle ontwikkelingen democratisch controleren? Het is geen zaak van ingenieurs en wetenschappers alleen, de hele bevolking is erbij betrokken. Onze grondwet, die stamt uit 1848 toen er eigenlijk geen sprake was van een technologische cultuur, heeft geen antwoord. We zullen de democratie dus opnieuw moeten uitvinden willen we de wereld fatsoenlijk onder controle krijgen.” De eerste stappen zijn wat hem betreft gezet. “Een mooi voorbeeld is de maatschappelijke dialoog in 2010-2012 over nanotechnologie in Nederland, georganiseerd door de overheid op advies van de Gezondheidsraad. Bijvoorbeeld over het gebruik van nanotechnologie als kankertherapie. Wie moet je bij die keuze betrekken? Nauw betrokkenen, *stakeholders* in het Engels, denk aan patiënten, verzekeraars, artsen, wetenschappers. Er was aandacht voor feiten, onzekerheden, normen en waarden en beperkingen. Het resultaat was meer begrip - ook voor de risico’s die ermee gepaard kunnen gaan - en steun voor nanotechnologie.” Wie denkt dat dit lijkt op een verkapt referendum, heeft het mis. “Ik ben tegen referenda. Democratie gaat niet over snelle besluiten aan de hand van een vaak te eenvoudige vraag. Het is juist een langzaam proces waarbij je per vraagstuk kijkt wie je erbij moet betrekken. Als het niet zo duidelijk is wie de stakeholders zijn, dan is het nuttig om er veel burgers bij te betrekken. Natuurlijk hebben we de Tweede Kamer, maar die 150 leden moeten in deze complexe samenleving gevoed worden met inzichten en deskundigheid uit vele hoeken van de maatschappij om goed te kunnen beslissen.”

Donald Trump

We komen terug bij Donald Trump, hoe hem van repliek te dienen? “We moeten investeren in instituten als NWO, de Gezondheidsraad, het Rathenau Instituut. Ze beschikken over mechanismen om verschillende feiten te wegen en die te vertalen voor een breder debat. Het is belangrijk dat de politiek toegang heeft tot wetenschappelijke kennis zodat zij die feiten naast die van een verontruste moeder kunnen plaatsen.” Uit onderzoek blijkt dat het vertrouwen in wetenschappelijke instituten bij de burger vrij groot is. In ieder geval een stuk groter dan in de journalistiek (“we moeten ook in de journalistiek investeren zodat de verschillende perspectieven op een goede manier aan bod komen”) en de politiek. “Combineer dit alles met een juiste houding van de verschillende deelnemers aan het debat: zelfbewust over de eigen expertise, maar tegelijkertijd welwillend om te luisteren naar mensen met een andere achtergrond: stoere bescheidenheid.”

Riki Janssen

Het afscheidscollege van prof. Wiebe Bijker is op vrijdag 12 mei om 16.00 uur in de St. Janskerk

Prof. Bijkers advies aan studenten

“Mijn vader - hij was hoogleraar kustwaterbouwkunde en werkte mee aan het Deltaplan - schreef voor in zijn proefschrift aan zijn drie zonen: ‘Wat je ook doet, doe dat goed.’ Dat geldt nog steeds. Verder: geloof in jezelf en durf risico’s te lopen. Een beetje eigenwijs is goed, maar verlies nooit je omgeving uit het oog. Hard werken is echt nodig. Een opleiding is een veertigurig programma. Besteed die tijd eraan, gun dat jezelf. Dus zet de schouders eronder, het is zo’n kostbare periode in je leven, je kunt er zoveel uit halen.”

Kort CV Wiebe Bijker (Delft, 1951)

Hij studeerde natuurkunde in Delft en filosofie in Amsterdam en Groningen, promoveerde in Twente, werkte daarvoor een aantal jaren als leraar natuurkunde op een middelbare school, was medeauteur van een serie studieboeken voor scholieren, en is sinds 1994 hoogleraar Techniek en Maatschappij aan de Universiteit Maastricht. Hij stond aan de wieg van de researchmaster Cultures of Arts, Science and Technology (CAST), was (onder andere) voorzitter van de vakgroep Technology & Society Studies en decaan van de faculteit Arts & Social Sciences (1996-2000). Hij speelde een centrale rol in de ontwikkeling van het onderwijsprogramma van de Netherlands Graduate School of Science, Technology and Modern Culture (WTMC), en in de oprichting van de European Association on Society, Science and Technology (met zijn Europese masterprogramma ESST). Samen met zijn collega en vriend Trevor Pinch schreef hij in 1987 een van de invloedrijkste boeken op zijn vakgebied: *The Social Construction of Technological Systems: New Directions in the Sociology and History of Technology*. Hij vervulde een lange rij aan functies op nationaal (o.a. Gezondheidsraad, Rathenau, KNAW) en internationaal gebied, en - last but not least - begeleidde tal van promovendi en studenten.

Een greep uit de prijzen: Leonardo da Vinci Medal van de Society for the History of Technology (2012); Officier in de Orde van Oranje Nassau (2009); John Desmond Bernal Prize, gezamenlijke prijs van de Society for Social Studies of Science en de Thomson Scientific (2006); Edmond Hustinx Prijs voor de Wetenschap (1991).

En nu?

Bijker stopt niet helemaal met werken. Hij begeleidt nog vier promovendi, blijft vertouwenpersoon van de promovendi binnen Fasos en voorzitter van de ethische onderzoekscommissie binnenstad. Dit najaar treedt hij op als voorzitter van de commissie die het adviescollege van de regering, WRR, gaat evalueren. Een dag in de week is hij nog in dienst van wetenschapsorganisatie NWO als voorzitter van de sectie WOTRO en hij houdt zijn (deeltijd) hoogleraarschap aan de universiteit van Trondheim in Noorwegen. “Het gaat in totaal om drie dagen per week. Dat heb ik afgesproken met Tonnie, mijn vrouw.” Met een beminnelijke glimlach: “Ze zal mij daar ook aan houden. We krijgen meer tijd samen en zullen vaker op onze kleinkinderen gaan passen.”

The window is open but the curtains are closed

The University Council is transparent in theory, but a lot could be done on the practical points, says UCM student Sophie Silverstein in this opinion article.

I have a major pet peeve: students who complain that Maastricht University does not promote participation but then refuse to even acknowledge what the university actually does to this end. My assumption was that if you dig enough you will find something, but what will that something be? To answer this question I decided to do some more digging.

On March 29th I attended the plenary session of the University Council, the monthly meeting where the Executive Board meets with staff and student representatives. These meetings are supposed to be publicly accessible. Full disclosure: I was presenting in the speaker's corner so I got all the information about the date, time, and place by e-mail directly from one of the student representatives. If you don't have this, the first hurdle presents itself now: There are so many events for students every day in Maastricht and the meetings are not exactly prominently advertised. Unless you are actively looking the session will not show up on your radar. This makes the meetings only open to the public in theory, a freedom from obstacles to attend without being freely or actively invited.

Once I got to the location, a top-floor meeting room in one of the more obscure buildings in Randwyck, the phrase "structural exclusion" popped into my mind. The meeting room is dominated by a square of tables, each place outfitted with a microphone and a name card for the respective occupant. A handful of chairs stands loosely to one side. It's possible to sit there, but the way the room is set up makes it clear: an audience is not really welcome, or even expected, here.

I had another appointment before the meeting ended, so I left half an hour early. I still wanted to take a look at the minutes to see what I'd missed. Minutes, however, are sporadically published. In the overview of plenary sessions since 2016, only one set of minutes has been published. Finding the agenda before the meeting had been a similar experience. Regular members of the University Council are provided with an agenda and other relevant material in advance, but as an outsider it seems impossible to tell if issues you care about will be discussed during the three hour meeting. The window is already open, the opportunity to keep abreast of UM decision making exists, but the curtains are closed. Access could easily be facilitated, the metaphorical curtains opened: broader advertisement through channels integrated into students' everyday lives (not pandering to students but becoming realistic about the ways in which they pick up information and adapting), logistically accessible meetings (a meeting room that physically invites an audience), and, the trite buzzword, transparency (let's see those documents we need before and after meetings).

Sophie Silverstein, UCM student

Lintjes

Twee meldingen van koninklijke onderscheidingen voor UM-medewerkers dit jaar. Angelique Heijnen, office manager bij het secretariaat van de vakgroep Metamedica van de Faculty of Health, Medicine and Life Sciences, is benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau voor haar 'maatschappelijke verdiensten'. Zij is onder meer actief als vrijwilliger bij schutterij St. Martinus Born en bij de Stichting 4 Mei Herdenking Echt-Susteren. Ook historicus dr. Pieter Caljé kreeg wegens 'maatschappelijke verdiensten' een lintje, hij is benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Mede vanwege zijn werk voor het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap wordt hem een "grote en positieve invloed op het historisch bewustzijn in Nederland, in Limburg en zijn woonplaats Maastricht" toegedicht.

MAASTRICHT SUMMERSCHOOL 2017 / 7 TOT 18 AUGUSTUS

Opmerkingen
van eerdere
cursisten:

'veel meer
zelfvertrouwen'
'leuke en veilige sfeer,
veel geleerd'
'weet nu wat ik wil:
schrijven'

JOURNALISTIEK EN EFFECTIEF SCHRIJVEN

Ben je op zoek naar een vlotte pen en goede interviewvaardigheden? Of droom je zelfs van een journalistieke carrière? De Maastricht Summerschool 'Journalistiek en effectief schrijven' is een mooie inleiding. Studenten kunnen er 4 ECTS mee verdienen.

In acht sessies, verspreid over twee weken (maandag t/m donderdag), worden de onderwerpen pers- en nieuwsbericht, interview, reportage, column, wetenschapsjournalistiek en schrijven voor een website uitgebreid behandeld. Deelnemers gaan iedere dag zelf aan de slag met het schrijven van artikelen en krijgen in kleine groepen feedback van professionele journalisten.

De cursus is voor iedereen toegankelijk (van binnen én buiten de universiteit, jong en oud). Iedereen start op zijn eigen niveau. Doel is om iedere cursist een paar flinke stappen vooruit te laten zetten op schrijf- en interviewgebied. Dat lukt omdat iedere cursist veel individuele begeleiding krijgt.

Cursustijden:

7 tot 18 augustus 2017,
acht sessies verspreid over twee
weken, van maandag tot en met
donderdag, 9.30-13.00 uur

Plaats:

Redactie Observant
Sint Servaasklooster 32
kamer 2.036

Cursuskosten:

€800
ECTS credits:
4.0

Informatie:

Riki Janssen:
riki.janssen@maastrichtuniversity.nl
of 043-3885384

Inschrijven:

www.maastrichtuniversity.nl/
about-um/units/maastricht-summer-
school

Stella Ghervas houdt Schumanlezing over de Idee van Europa

Europa, dat draait om vrede

Foto: Loraine Bodewes

Zou het nu dan weer wat beter gaan met Europa? Emmanuel Macron loopt onder de tonen van wat we de Europese hymne zijn gaan noemen - de Ode an die Freude; Alle Menschen werden Brüder van Beethoven - na zijn overwinning zijn aanhangers tegemoet. Beter? Dat staat te bezien, want voorlopig kent de recente Europese geschiedenis crisis na crisis. En is de eurosceptis groter dan ooit, versterkt door een "intellectueel vacuüm" en "geheugenverlies", zo zegt de Zwitserse historica Stella Ghervas, docent in Harvard. Zij stelt daar het wapen van haar vakgebied tegenover: de historische analyse. Om daarmee de Idee van Europa terug te vinden.

De Idee van Europa? Kan het nog vager? Vast wel, maar in de termen van Ghervas, die dinsdag de jaarlijkse Schumanlezing hield, valt het met die vaagheid reuze mee. Ze is twee eeuwen terug gegaan, en zelfs langer, voor een reconstructie van wat de kern van de Europese gedachte in haar ogen is: het streven naar vrede. Niet gek in een continent dat oorlog na oorlog heeft gekend en dat zeker na de horror van de Tweede Wereldoorlog meer dan ooit snakte naar een einde aan de conflicten. Vandaar de pogingen van mensen als de Franse politicus Robert Schuman om constructies te vinden die het uitbreken van conflicten konden verhinderen. Wat daarvoor nodig was? Samenwerking, en een 'de facto solidariteit'. Het zou leiden tot steeds nauwere Europese samenwerking, culminerend in de Europese Unie die in 1992 in Maastricht haar beslag kreeg. Want vrede, zegt Ghervas, dient wel begrepen te worden als iets anders dan de afwezigheid van oorlog: die benadering is te primitief. Heerste er vrede tussen oost en west in de periode van het IJzeren Gordijn? Niet voor niets heette dat een 'koude oorlog'; het was een bevroren conflict, zegt Ghervas. Werkelijke vrede vereist meer: verzoening tussen vijanden, en verdragen, wetten, instituties, een systeem om de vrede echt te bewaren.

Machtsevenwicht

De EU en haar voorgangers als de EEG, de Europese Economische Gemeenschap, waren bij lange niet de eerste of de enige pogingen om vrede op het continent te bewerkstelligen. Ghervas plaatst de eerste gearticuleerde ideeën daarover al aan het eind van de middeleeuwen, met de opkomst van het humanisme. Concreter wordt het allemaal aan het begin van de achttiende eeuw, in 1713 om precies te zijn, toen de Spaanse Successieoorlog (onder andere, er waren meer langlopende conflicten) werd beslecht met het Verdrag van Utrecht. De Franse koning Lodewijk IV had zich met het Spaanse rijk willen verenigen zodat een Europese supermacht dreigde te ontstaan; die neiging tot dominantie, zegt Ghervas, is telkens de trigger die tot oorlog leidt. Een Europese coalitie wist het te verhinderen. In Utrecht werd vervolgens het concept van het machtsevenwicht geïntroduceerd, de *balance of power*: geen winnaars of verliezers, maar militaire blokken die elkaar in evenwicht houden. Was dat een ideale vrede? Nee, eerder een gewapende vrede, vond de Franse politiek filosoof Abbé de Saint Pierre. Het was beter om te streven naar een federatief stelsel van koninkrijken die de grenzen garandeerden. Het denken over oorlog en vrede stond dus niet

stil. Sterker, het kreeg in de Verlichtingsperiode een momentum dat lang aanhield: Ghervas telde voor een komend boek gedurende de achttiende en negentiende eeuw meer dan 120 plannen om tot eeuwige vrede te komen, waaronder die van Rousseau, voortbordurend op Saint Pierre, en Kant. Met die eeuwige vrede ging het, zoals bekend, niet goed. Honderd jaar na de Vrede van Utrecht vond er opnieuw een belangrijk congres plaats, in Wenen. En dit keer was er wél sprake van winnaars en verliezers, na de Napoleontische oorlogen. Het is het tweede grote moment in de recente Europese geschiedenis dat Ghervas in het rijtje plaatst van belangrijke vredesoplossingen. Het was 1815, het continent kwam onder curatele van een aantal grootmachten die onderling de rust zouden bewaren. Het systeem werkte veertig jaar, ofschoon tegen het einde van die periode van rust geen sprake meer was toen de ene na de andere revolutie uitbrak. Het jaar 1848 werd in die zin berucht. Daarna stortte het systeem definitief ineen toen in 1853 de Krimoorlog uitbrak. Weer wat gewapende conflicten verder begon in 1914 dan de Eerste Wereldoorlog, die in 1919 tot een nieuw vredesstelsel zou leiden: de Volkenbond. Optimistisch gestart op instigatie van de Amerikaanse president Woodrow Wilson waren

er nog geen twintig jaar nodig om haar failliet te bevestigen. De VS steunde de Volkenbond al snel niet meer, Japan en China raakten in 1933 in oorlog, Italië viel in 1936 Ethiopië binnen, Hitler en Stalin overrompelden in 1939 Polen. Waarmee de Tweede Wereldoorlog een feit was, opnieuw begonnen in Europa. En dus was in 1945 was de overtuiging, de gevoelde noodzaak om nu echt een duurzame vrede te bewerkstelligen, groter dan ooit. De Verenigde Naties werden opgericht maar in Europa zelf ging de gedachte van samenwerking en solidariteit verder. Het werd *the finest hour* van mensen als Robert Schuman en Jean Monnet, de grondleggers van de Europese Gemeenschap van Kolen en Staal (EGKS), een der voorlopers van de Europese Unie. Schuman sprak tijdens een speech in Straatsburg in 1949 van 'de Europese geest'. Trefwoorden: een culturele familie, wederkerigheid, geen verborgen neiging tot hegemonie. Waar nationalisme in al zijn vormen tot een catastrofe had geleid was het nu tijd voor een supranationaal verband. Daarin zouden de diversiteit en de aspiraties van de verschillende naties onderling zo worden gecoördineerd als dat ook het geval was voor regio's binnen de naties. Een heldere gedachte, en ja, waarom niet? Is Limburg minder Limburg omdat het in het Nederlandse staatsverband bestaat? Friesland minder Friesland? Waarom zouden de verschillende landen dan niet binnen Europa op dezelfde manier samengesmeed kunnen worden? Het idee roept echter controverses op, vandaag nog meer dan in de beginjaren. En misschien is de uitbreiding van Europa na de val van de Berlijnse Muur tot een Unie van 28 leden daar wel mede debet aan. Ghervas noemt die laatste fase, beginnend in de jaren 1990, de 'tweede Europese geest' (of 'spirit'), na die van Schuman. Want toen pas kon Oost-Europa de dictatuur achter zich laten en meegaan met het Europese stelsel van democratische waarden.

Geheugenverlies

En nu? Met alle crises (Oekraïne, vluchtelingen, Griekenland etc) is er een nieuwe, een derde Europese spirit nodig, zegt Ghervas. Want een deel van die crises behelst nota bene antidemocratische oprispingen in juist die landen in Oost-Europa die zo lang onder dictaturen hebben gezocht. De Europese waarden staan dus onder druk, veel politici hebben het geloof in Europa verloren, en erger nog: ze leven in een intellectueel vacuüm, lijden onder algehele amnesia, geheugenverlies. Daar, zegt Ghervas, komt de historicus om de hoek kijken: diens rol is het om dat geheugenverlies te bestrijden. Is men de weg kwijt? Kijk dan naar wat er in het verleden is gedaan om Europa weer op de rails te krijgen, de pogingen tot samenwerking en vrede, kijk naar de ideeën die eerder te berde zijn gebracht. Want daarmee sta je op de schouders van reuzen. Zelf heeft ze ook een paar ideeën, waarmee ze overigens het pad van de historicus toch wel een tikje verlaat. Wat te doen om de EU er weer bovenop te helpen? De Unie, zegt ze, heeft alle trekken van een politiek vogelbekdier: het Australische eierleggende zoogdier met een snavel, symbool voor een evolutionair gedrocht. Europa moet organisch doorgroeien maar dan wel in de richting van meer eenvoud, meer macht, meer effectiviteit, vindt Ghervas. Dat betekent op zijn minst nadenken over een eigen defensie, een eigen begroting en dus eigen belastingen, over sociale hervormingen, en over democratisch bestuur met bijvoorbeeld een sterker Europees parlement. Ghervas besluit met een oproep: alle pogingen, linksom of rechtsom, om Europa te verenigen, kwamen tot stand na verwoestende oorlogen. Laten we hopen dat dat niet meer nodig is.

Wammes Bos

Film: *King Arthur: Legend of the Sword* Is koning Arthur lid van de motorclub?

Still uit *King Arthur: Legend of the Sword*

Verhaal: *King Arthur: Legend of the Sword* is de zoveelste bewerking van de wereldberoemde legende, dit keer vertelt door de Britse regisseur Guy Ritchie. Het is het eerste deel van wat een 6-delige reeks moet gaan vormen; hierin zien we hoe Arthur (Charlie Hunnam), ondanks de nodige tegenwerking van Vortigern (Jude Law), het van bordeelsluiper tot koning maakt.

Deze bewerking snijdt hout omdat:

- De film virtueuze momenten kent. Als geen ander weet Ritchie verschillende tijden en gesprekken door elkaar te snijden waardoor het lijkt alsof de ene laag ironisch commentaar

levert op de andere. Dit is een stijlkenmerk van Ritchie, die eerder *Snatch* (2000) en *Sherlock Holmes* (2009) maakte.

- De muziek van Daniel Pemberton is prima en geeft de handeling veel vaart.
- Dit is een eigenzinnige en vooral eigentijdse bewerking die eerder hip is dan spannend.

De film is als een zwaard dat maar niet los komt uit het rotsblok, omdat:

- Het te veel Guy Ritchie, te weinig koning Arthur is. Ritchie pitchte *King Arthur* bij de studio en de acteurs als een mengeling van *Lord of the Rings* en de komedie *Snatched*. Dit terwijl een legende in feite drama is, wordt

gekenmerkt door tragiek en het besef van verlies, maar daar is in deze bewerking geen plaats voor. Nee, Ritchie wil ook hier vooral cool zijn.

- De film zit vol met anachronismen. Zo lijken Arthur en de zijnen eerder uit de Amerikaanse motorclubserie *Sons of Anarchy* weggelopen te zijn in plaats van de middeleeuwen.

- De film kent een hysterische cameravoering en een opgefokt montage-tempo. Dat maakt *King Arthur* weliswaar hectisch en dynamisch maar niet meteen spannend of emotioneel. De spaarzame pogingen om drama te enscèneren mislukken dan ook nog.

- De film suggereert hardheid en ruwheid maar blijkt uiteindelijk heel braaf.

Waar is Merlijn wanneer je hem nodig hebt, oftewel het slotoordeel:

King Arthur: Legend of the Sword lijkt in Ritchie's benadering in niets meer op het epos van verlies, dat het ooit was, maar op een pretpark-attractie. Ik ben niet tegen variatie op een thema maar bij dit verhaal sta ik niet te springen om een eigentijdse versie. Zeker niet als dat resulteert in irritante oppervlakkigheid.

Jan Salden

Jan Salden is docent filmtheorie aan de Maastricht Academia of Media, Design & Technology

Ware feiten, nepconclusies en een Gentse professor

In 2015 waren er in Nederland 721 dodelijke slachtoffers in het verkeer. In 2016 kwamen 729 personen om. Vandaar belangrijk nieuws op de televisie: verontrustende toename van het aantal verkeersdoden. Daarna de toelichting van deskundigen. Zij benadrukten dat vooral smartphones en alcohol nog steeds hun tol eisen. Nog meer inspanningen zouden nodig zijn teneinde een daling te bewerkstelligen. Het is een wonderlijk bericht. Er is sprake van een nepconclusie op grond van ware feiten. Iedereen die in het secundair onderwijs een beetje heeft opgelet zal weten dat 721 en 729 slachtoffers als uitkomsten van metingen bij tenminste zeventien miljoen Nederlanders en hun gasten gelijke uitkomsten zijn. Toch is het begrijpelijk dat deze constante uitkomst alarmerend is. In ieder geval gaat het in Zuid Limburg om ruim tien personen per jaar. Voeg daar de vele gewonden - schuldig en onschuldig - aan toe, dan valt te hopen dat de orde van grootte van ongelukken in het verkeer omlaag zal gaan.

Overeenkomstige cijfers zoals bovenstaande 721 en 729 vormen een paradox. De dood

Lambert Adolphe Jacques Quetelet

van een individuele verkeersdeelnemer is een hoogst persoonlijk eindpunt van een niet te

voorzien samenloop van omstandigheden. Vaak aangeduid als toeval. Zodra we echter gaan tellen en van het individuele niveau op het collectieve terecht komen, ontstaan er patronen en overeenkomsten die wetenschappelijke analyse mogelijk maken. Of het nu om moord, zelfmoord, ongevallen, stemgedrag, uitgavenpatronen gaat: onder gelijke omstandigheden vinden we overeenkomsten. En tussen verschillende constellaties verschillen. De overtuiging dat ziekte, zonde of succes de mens overkwam zo God het wil of volgens het persoonlijk noodlot, kwam zo onder druk te staan. Nog steeds kunnen mensen moeilijk leven met de idee van statistische feiten. Ze mogen dan waar zijn, de vraag blijft: waarom ik of mijn dierbare? Toch weten we dat tellen en meten in de samenleving nodig is. Als bagage van planners en hulpverleners alsook de voortgang van de wetenschap.

De man die het werken met statistieken zinvol maakte, is Lambert Adolphe Jacques Quetelet (1796-1874), hoogleraar wiskunde aan de Universiteit van Gent. Vanaf 1830 was hij de grondlegger van de gedachte dat regelmatig-

heden in het menselijk gedrag via statistieken een wetenschap van de gemiddelde mens mogelijk maakten. Zonder hem is de opkomst van de empirische wetenschappen niet denkbaar. Hij wist al dat 721 en 729 soms gelijke getallen zijn als elementen van een normaalverdeling rond een verondersteld gemiddelde.

Foto: Loraine bodewes

Hans Philipsen

Hans Philipsen is oud-rector van de UM

colofon

Redactieadres

St. Servaasklooster 32
 Postbus 616
 6200 MD Maastricht
 (volg routebordjes)
 T 043 - 38 85 390
 E observant@maastrichtuniversity.nl
 W www.observantonline.nl

Stichtingsbestuur

Arie Nieuwenhuijzen Kruseman (vz), Sandra Daas, Catharien Kerkman, Bettina Geiling, Christoph Rausch

Redactieraad

Harald Merckelbach (vz), Piet Eichholtz, Birsan Erdogan, Silvia Evers, Stephanie Meeuwissen, Ralph Stassar, Loes Visser, George Vogelaar

Redactie

Riki Janssen
 (hoofdredacteur) 043 - 38 85 384
 Wammes Bos 043 - 38 85 383
 Wendy Degens 043 - 38 85 382
 Cleo Freriks 043 - 38 85 386
 Maurice Timmermans 043 - 38 85 381

Redactie-assistent

Marion Janssens 043 - 38 85 390

Aan dit nummer werkten verder mee:

Albert Bergbroeder, Cato Boeschoten, Ype Driesen, Alison Edwards, Hans Philipsen, Jan Salden, Hans Schouwenburg, Sophie Silverstein

Fotografie

Lorraine Bodewes, Joey Roberts

Illustraties/Opmaak/Basisontwerp

Simone Golob, www.sgiv.nl

Vertalingen

o.a. door B. Wall & P. Nekeman, Alison Edwards

Druk

Janssen/Pers Gennep

Mededelingen

Voor het inleveren van mededelingen zie www.observantonline.nl/Mededelingen of www.observantonline.nl/English/Announcements

Advertenties

Voor regionale en interne adverteerders: Marion Janssens, 043 - 38 85 390, marion.janssens@maastrichtuniversity.nl

Voor overige adverteerders: Bureau Van Vliet, 023 - 57 14 745, m.dewit@bureauvanvliet.com

Internet: www.bureauvanvliet.com

(Voor Paartjes zie info bij Paartjes)

Abonnementen

Observant wordt gratis verspreid op de universiteit en op diverse locaties in Maastricht. Belangstellenden kunnen Observant thuisgestuurd krijgen voor € 37,00 per academisch jaar.

HOP

Observant is aangesloten bij het Hoger Onderwijs Persbureau

© Stichting Observant

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de hoofdredacteur geheel of gedeeltelijk worden overgenomen

Voor hetzelfde geld staan de paartjes iedere week ook op internet:

www.observantonline.nl

paartjes

Learn SALSA, BACHATA & KIZOMBA @ the best latin dance academy of Maastricht. No partner no problem! Start new courses 16-17 May. ***SALSABRISA.com***

ZIN IN VAKANTIEWERK IN DE ZORG? KIJK OP [WWW.ENVIDA.NL/BIJBAAN](http://WWW.ENVIDA.NL/)

TE HUUR PER 1 JUNI CHARMANT HUIS VOOR 1 à 2 PERS. IN SMEERMAAS 4 KM VAN MAASTRICHT. 600€ P.M. EXCL. GROTE GEDEELDE TUIN. INFO: BENITA MENDES 0646066386

New VOLUNTEERS for management of our charity 2nd-hand BOOKSTORE WANTED: B4LMAASTRICHT. WORDPRESS.COM

SPAANS IN MAASTRICHT. CONVERSATIEWORKSHOPS van 15 mei t/m 19 juni www.taalstudiocampo.nl

TK: gerenoveerde halve carréboerderij (275m²), ommuurde tuin (1100m²) te Oud-Urmond: oa 4slpk, 2bk, grote study, kantoorruimte apart, wijnkelder. T.0653482861

Barmedewerker en keukenmedewerker gezocht bij STAYOKAY MAASTRICHT meer info www.werkenbijstayokay.com/vacatures

Boekhandel
DE TRIBUNE
Kapoenstraat 8-10
6211 KW Maastricht
Telefoon (043) 325 19 78

Paartjes

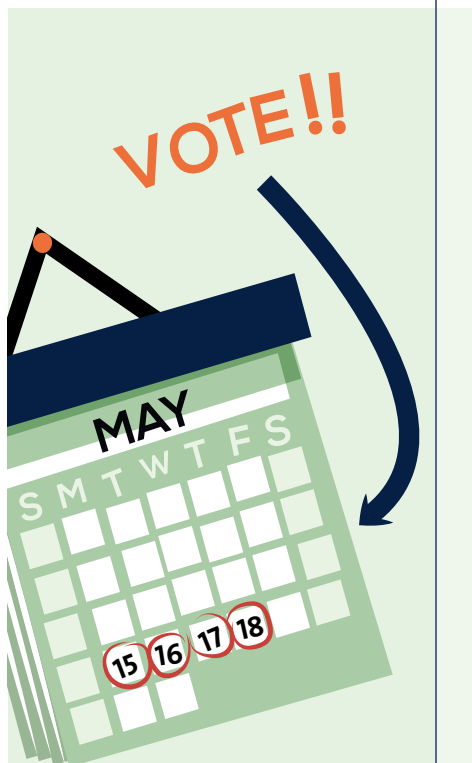
Per letter, leesteken of spatie een apart hokje gebruiken. Regels volschrijven tot het einde.

Voor langere teksten geldt het advertentietarief. Inleveren bij de redactie kan maandag tot en met donderdag van 09.00 tot 17.00 uur / contant betalen. Bezoekadres: loop de Minderbroedersberg omhoog, vóór de ingang van nummer 4 rechts af en loop het appartementencomplex (rode baksteen) binnen. Volg de bordjes naar de 2e verdieping.

Digitaal inleveren kan ook, zie www.observantonline.nl Vóór dinsdag 16.00 uur ingeleverde Paartjes verschijnen de donderdag daarop in de krant. De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de Paartjes en behoudt zich het recht voor om zonder opgave van reden Paartjes te weigeren.

_____	€ 3,00
_____	€ 4,00
_____	€ 5,00
_____	€ 6,00
_____	€ 7,00
_____	€ 8,00

Maastricht University

Make your voice heard!

15-18 May
 University and Faculty Council Elections

More info:
www.maastrichtuniversity.nl/elections

Scheve mond?

Verwarde spraak?

Lamme arm?

**MOND
 SPRAAK
 ARM**

**BEROERTE
 ALARM
 BEL 112**

THIS WEEK'S SPECIALS

WEEKLY WOK

Salmon with noodles € 4,95
 with Soup € 5,95

SPECIAL PROMOTION

Daily Dish + Dessert € 5,95

M.R.K.T

De mededelingen van de universiteit, faculteiten, servicecentra en studentenorganisaties zijn te vinden op www.observantonline.nl

The announcements of the university, faculties, service centres and student organisations can be found on www.observantonline.nl

agenda academische zittingen Aula Minderbroederberg 4-6

11-05, 12.00 uur: dhr. Bartholomeus P.A. Spaetgens, MSc.	18-05, 12.00 uur: dhr. Chintan Maheshkumar Parmar, ICT
11-05, 14.00 uur: dhr. Kay Deckers, MSc.	18-05, 14.00 uur: mw. Therese Grohnert, MSc.
12-05, 14.00 uur: dhr. Philippe T.J.H. Nelissen, MSc.	19-05, 10.00 uur: mw. Astrid C.M.J. Merckx, MSc.
12-05, 16.00 uur: Afscheidscollege Prof.dr.ir. Wiebe Bijker St. Janskerk	19-05, 12.00 uur: dhr.drs. Edgar M. Wong-Lun-Hing
17-05, 10.00 uur: mw. Coby van de Bool, MSc.	19-05, 14.00 uur: mw. Yang Yu, MSc.
17-05, 12.00 uur: dhr. Mark T. Kawakami, LL.M.	19-05, 16.30 uur; Inauguratie mw. Prof.dr. Fiona Godlee
17-05, 14.00 uur; mw.drs. Diana M. Baas	24-05, 12.00 uur: dhr.drs. Johan R. Folkeringa
17-05, 16.00 uur: dhr.drs. Hendrikus P.A. Scheepers	24-05, 14.00 uur: mw. Anne Gemmink, MSc.
	31-05, 14.00 uur: dhr. J.H. (Sjaak) Pouwels, MSc.

Wij zoeken een collega (Basis)arts / artsonderzoeker

Op zoek naar nieuwe collega's? Wij ook! Wij zoeken een enthousiaste, sociale en accurate artsonderzoeker voor de uitvoer van klinisch wetenschappelijk onderzoek. Je werkt in teamverband, neemt ownership voor je verantwoordelijkheden en stelt de patiënt centraal. Je werkt volgens de huidige wet- en regelgeving van klinisch onderzoek werkt (ICH-GCP) en bent bereid tot het volgen van trainingen.

In de functie als artsonderzoeker (0,5 fte)

- ben je verantwoordelijk voor de intake en screenen van patiënten, counselen en behandelen
- werk je nauw samen met de rest van het team waaronder arts, onderzoeksassistentes, longverpleegkundige en diëtiste
- onderhoud je contact met de huisarts/specialist van de patiënt
- begeleid je de patiënt gedurende het gehele onderzoek
- voer je diverse medisch technische handelingen uit afhankelijk van het onderzoek o.a. lichamelijk onderzoek, venapunctie, infuus prikken, papsmeers, afnemen van huidbiopten, spirometrie, dexametingen

Wij bieden grote mate van zelfstandigheid binnen een hecht team. Prettige werktijden die goed te combineren zijn met bv een gezinsleven (8 – 14uur). Maar tevens bestaat de mogelijkheid om werktijden uit te breiden en verder te ontwikkelen tot principal investigator.

PT&R is een onafhankelijk medisch wetenschappelijk onderzoek centrum dat in opdracht van diverse nationale en internationale opdrachtgevers en overheden onafhankelijk klinisch onderzoek uitvoert in diverse indicatiegebieden (www.ptr.nu).

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Dr V. van de Walle op 046 4758687 of via email: vivienne.vandewalle@ptr.nu. Solliciteren kan via email naar bovenstaand adres middels CV met motivatiebrief.

Interne vacatures

- **Linux systeembeheerder** bij ICTS, 30.4-38 uur
Vacaturenummer: AT2017.121
- **Manager Bibliotheeklocaties en -services**, UB, 38 uur
Vacaturenummer: AT2017.122
- **Promovendus** bij de FHML/School for Mental Health and Neuroscience, 38 uur
Vacaturenummer: AT2017.123
- **Compliance officer** bij de FHML/Maastricht UMC+ DataHub, 30.4-38 uur
Vacaturenummer: AT2017.124
- **Project Manager**, FHML, 28.8-40 hours
Vacancy number: AT2017.125
- **Change & Release Manager** bij ICTS, 38 uur
Vacaturenummer: AT2017.126

Voor uitgebreide informatie, raadpleeg de website www.maastrichtuniversity.nl. Klik op de link "Werken bij de UM" en vervolgens op "Vacatures". Schriftelijke sollicitaties o.v.v. vacaturenummer op brief en envelop (of elektronisch solliciteren via de vacaturewebsite) richten aan de afdeling HRM van de betreffende faculteit of beheerseenheid (Postbus 616, 6200 MD Maastricht).

www.maastrichtuniversity.nl

Laten we de kunstner **klein** maken. En de wereld van nierpatiënten weer **groot**.

Draag bij aan de **draagbare kunstner**.
Sms NIER naar 4333 of geef via nierstichting.nl

Met 1 SMS doneert u eenmalig € 2,- (exclusief telefoonkosten).
Meer informatie: www.nierstichting.nl/sms.

Friandises

Chocolatier
De vermaarde pralines
van Maastricht

Wycker Brugstraat 55,
Maastricht

Dear Clinton

Het was een mens, maar ik had moeite om hem gelijk te stellen met de mensen die ik kende. Dat witte gewaad, die lichte ogen, dat donkere haar. Achter tralies had hij iets dierlijks. Hij deed me denken aan Bambi, maar tegelijkertijd ook aan de jager. Met baard was hij gevaarlijk, zonder baard was hij lief.

"I didn't kill nobody, Jessica." Met die blik had hij vast heel wat mensen voor zich gewonnen in het verleden. Jessica maakte een film over hem en de dubbele moord die hij gepleegd zou hebben. Hij vertelde hoe die zwarte dag, veertien jaar geleden, werkelijk verlopen was. Grote handgebaren, geconcentreerde blik. Soms lette ik alleen op zijn gezicht, dan weer alleen op zijn woorden. Op de universiteit leer ik dat een kritische blik je wapen is, maar die verloor ik naarmate hij over echte wapens begon te praten. Schijnbaar had hij iemand neergeschoten voor diens auto, een roofmoord. "But they didn't" think about the fact that I already had a car..."

Hij is nu 33 en familie komt steeds minder vaak langs. Zijn oudste zus huult als ze hem ziet. Zijn jongste zus was te klein om het bewust mee te maken. Zijn moeder komt soms wel, soms niet. Zijn vader is al lang buiten beeld. Hoe vaker ik het verhaal aanhoor, hoe meer ik vrees dat ik om hem ga geven. Dat doe ik eigenlijk al, maar het is misschien nog niet te laat. Nu is hij alleen nog maar een scherm, pixels opgenomen aan de andere kant van de oceaan.

Zijn naam is Clinton en hij werd veertien jaar geleden ter dood veroordeeld. Sterven als straf voor het doden, zo doen ze dat in Texas. Aan de hand van de documentaire besloot ik hem te schrijven, maar ik heb de brief nog steeds niet verstuurd. Zelf schrijft hij ook. Gedichten, essays, verhalen en blogs. Die laatste zijn soms moeilijk te lezen door de emotie die er vanaf druipet. Hij schakelt van woedende beledigingen naar luchtige grapjes en bedankt je vervolgens voor het lezen. Elk stukje eindigt met *veni, vidi, vici*. Ik kwam, ik zag, ik overwon. En dat is het bittere, want hij heeft nog niet gewonnen. De kans is groot dat hij dit jaar nog sterft.

Cato Boeschoten

3HOOG

Door Ype Driessen

René

Jurre

Merel

Harrie

“Kiest mai! Iek bien der beste!”

We mogen weer! Kiezen bedoel ik, voor onze raden en raadgees. In de universiteit en de faculteiten. We mogen weer vertegenwoordigers kiezen die het onze bestuurders nu eens echt moeilijk gaan maken, in plaats van al die vriendelijke jaknikkers die op dit moment onze raden bevolken. Ja toch? Of ben ik nu te streng? Of te ouderwets? Een babyboomer die de jaren zestig nooit te boven is gekomen? Dat hoor ik wel eens, van deze of gene. Het is tegenwoordig sowieso niet meer zo in de mode om babyboomer te zijn, maar wat kun je eraan doen? Je wordt geboren als je geboren wordt, zeg ik met Cruijff. Dat was overigens een babyboomer die nóóit te horen kreeg dat-ie fout na de oorlog was, *so to speak*. Dus wat mij betreft is het afgelopen met babyboomerbashing. Ik zeg, opnieuw met Cruijff: *Proud to be a boomer!* Verkiezingen, goed zo, maar dan zie ik op de goed verstopte UM-verkiezingsite dat er een clubje wipers bij Fasos is dat zich 'constructivistisch' noemt en dan hoor ik via de redactie van dit prachtblad dat die vooral "het bestuur geen spaken in de wielen willen steken" en dan denk ik: waartoe ben je dan op aarde? Ze willen méédenken! Ga dan maar zelf in het bestuur zitten, toch? Als je al niet eens bereid bent om met je machtige arm het hele raderwerk stil te leggen kun je beter thuis op de bank gaan liggen netflixen. Zo zie ik het. En nee, natuurlijk vind ik niet dat die aardige Fasosdecaan mevr. Sophie zo veel mogelijk pootje gelicht moet worden. Maar is het uitgesloten dat mevr. Sophie, of een van die andere aardige mevrouwdecanen, of die aardige meneer Philip van SBE of de dito meneer Albert van FHML ooit even de weg kwijt raakt? Ooit iets onzaligs in het aardige hoofdje bedenkt? Nee natuurlijk. En dan moet je op je qui vive zijn, beste raadsleden. Hetzelfde geldt mutatis mutandis voor ons Hoge College. Ik durf het bijna niet te zeggen, gezien mijn kwetsbare positie in bergachtige beleids-

sferen, maar zelfs een Germanicus, zelfs een heer Boss en ja, zelfs een mevr. Lichtschicht, hoe hoog op de Olympus ook, rijden wel eens een scheve schaats, piesen wel eens in het verkeerde potje, bedenken na het zoveelste glas wijn bij het zoveelste dinertje wel eens iets..., hoe zal ik het zeggen, iets onpraktisch. Trouwens, zou dat nou minder zijn als we onze bestuurders mochten kiezen? Nu krijgen we ze gewoon in de schoot geworpen: ziehier uw nieuwe voorzitter, uw nieuwe rector. Daar is dan *en petit comité* en achter hele hoge en zeer gesloten deuren over vergaderd. En de universiteitsraad wordt 'gehoord'. Vervolgens dient die op straffe van vermindering de mond te houden tegenover de buitenwacht. Wij dus. Bij onze zuiderburen doen ze het anders. Daar wordt de rector gekozen. De rector is daar niet onze rector hoor, de rector is daar meer de voorzitter, of misschien wel het hele College van Bestuur. Het zijn professoren uit de eigen

gelederen, die een heuse campagne voeren. En dan mogen studenten en medewerkers op hem of haar stemmen. De Vlaamse kranten staan de afgelopen weken bol van de rellen en roddels die zich rond de rectorverkiezingen in Gent en Leuven afspelen. Aan vuile trucjes geen gebrek, schijnt het. Er zijn mensen in Nederland die het Belgische universitaire bestuursstelsel dictoriaal noemen. Dus wel verkiezingen, daarna gaan ze kennelijk hun gang. Moeten we dat willen? Ik weet het niet. Voordeel is wel: er gebeurt weer eens iets. En wie wil nu niet Germanicus op een zeepekst horen roepen: "Kiest mai! Iek bien der beste!" PS In Groningen hebben ze net een enquête onder studenten gehouden. Moet het College van Bestuur gekozen worden in plaats van benoemd? Ja, zegt 77,7%.

Albert Bergbroeder

Twitter: @a_bergbroeder